

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 228. — Štev. 228.

NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 29, 1936—TOREK, 29. SEPTEMBRA, 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

ZMAGOSLAVNI VHOD FAŠISTOV V MESTO TOLEDO

Na Bilbao so padale tisoč funtov težke bombe

ŽENSKES SO PODIVJALE IN SO UGANJALE GROZOVITOSTI, KI BI JIH JIM NIHČE NE PRISODIL

Mesto je bilo osvojeno po vročem boju. — Vladne čete so imele 300 mrtvih. — General Franco je vkrakal v mesto. — Amazonke pobile 210 fašistov. — Governer je vstavil klanje.

TAVALLERA de la Reina, Španska, 28. sep. — Tuji legijonarji in Marokanci so v nedeljo vkrakali v Toledo in osvobodili kadete, ki so 71 dni branili trdnjavo Alcazar.

Uporniki so zgodaj zjutraj naskočili Toledo in ga po vročih bojih zavzeli. Levo krilo armade generala Franca je odrezalo pot med Toledo in Madridom pri Olias del Rey in vladne čete se morejo iz Toleda umikati proti Madridu samo po slabi cesti skozi Aranjuez.

CORUNA, Španska, 28. septembra. — Vladni vojaki, ki so branili Toledo, so imeli 300 mrtvih. Zmagovalci so v mestu zaplenili veliko množino orožja in municije.

Uporniki so vdrl v mesto ob 3. popoldne, ob 9. zvečer pa so naskočili mestno hišo in jo zasedli z bajoneti.

Nad padcem Toleda vlada v uporniških mestih Burgos, Sevilla in Valladolid veliko veselje.

General Franco je zmagovalno jahal po ulicah Toleda ter je imel z balkona hotela, v katerem se je pozneje nastanil, govor na zmagovite vojake.

Civilno prebivalstvo je v soboto ves dan bežalo iz mesta. Cesta proti Madridu je bila polna beguncev.

Ko je že bila fašistična armada dve milj od Toleda, so vladni vojaki na vzhodni strani pod vrtovi Alcazarja razstrelili 11.000 funtov dinamita.

Na tone kamenja in prsti se je dvignilo 200 čevljev visoko v zrak.

ST. JEAN de LUZ, Francija, 28. septembra. — Razjarjene Amazonke, ki služijo v vladni armadi, so si s silo priborile pot na ladjo, v katerih so bili zaprti fašisti in monarhisti in so poklale 210 ujetnikov.

Ženske so s puškami, noži in revolverji prišle na ladjo ter takoj pričele pobijati ujetnike. Bati se je bilo, da se bo ponovil irunski pokolj, kajti ženske so sklenile pobiti vseh 3900 ujetnikov, med katerimi je mnogo odličnih bivših monarhistov, ko so fašistični letalci zopet pričeli bombardirati Bilbao.

Ženske je vodila neka debela žena v delavskih hlačah. Hotele so tudi pobiti 60 žensk, ki so bile med ujetniki.

Governer pa je temu divjanju žensk napravil konec s tem, da je v pristanišče poslal civilno gardo, ki je ženske razgnala.

Ženske so svoje žrtve mučile, predno so jih ustrelile ali zaklale, nato pa njihova trupla vrgle v morje. Duhovnike so najprej slekle, jim pljuvale v obraz, jim na hrbtu z nožem vrezale komunistični znak kladivo in srp in jih nato ubile.

Ženske so večinoma nosile komunistične znake in vsaka je bila oblečena v delavske hlače.

Med pomorjenimi ujetniki so bili največ plemenitaši in nekdanji visoki državni uradniki.

Fašistični letalci so bombardirali Bilbao z največjimi bombami, ki so jih do sedaj porabljali v državljanski vojni. 520 kg težka bomba je padla na vojašnico civilne garde in ubitih je bilo vseh 150 gardistov. Letalci so tudi bombardirali 7 vladnih ladij v pristanišču.

ROOSEVELTOV NAČRT ZA KAMPANJO

Demokratska konvencija v Syracuse pomeni pričetek demokratske ofenzive. — Roosevelt bo imel šest velikih govorov.

HYDE PARK, N. Y., 28. septembra. — Predsednik F. D. Roosevelt je bil v nedeljo dopoldne s svojo materjo Mrs. Sara Roosevelt pri cerkvenem opravilu v episkopalni cerkvi St. James, njegova soproga pa še ni popolnoma okrevala po influenci in je ostala doma. Ko se je vrnil na svoj dom, je takoj pričel pisati govor, katerega bo imel v torek na demokratski državni konvenciji v Syracuse. Pripravljaj pa je tudi več drugih govorov, ki jih bo imel te teden na svojem kampanjskem potovanju.

Rooseveltov govor v Syracuse bo pričetek demokratske volilne kampanje.

V četrtek bo predsednik govoril v Pittsburghu. V njegovem načrtu za ta teden pa so tudi štirje govori, ki najbrže ne bodo politični. Pred svojim govorom na demokratski konvenciji v Syracuse bo predsednik govoril pri pokladanju vogelnega kamna za zdravniško visoko šolo. V četrtek, predno bo odšel v Pittsburgh, bo prisostvoval v Elkins, W. Va., veliki gozdarski proslavi, kjer bo kronana "gozdarska kraljica". V petek bo častni gost pri posvetitvi novega "Medical Center" v Jersey City, N. J., ter si bo obenem ogledoval izkopavanja predora pod East River v New Yorku. Pri vseh teh prireditvah bo predsednik Roosevelt govoril.

Prihodnji mesec bo imel predsednik šest velikih govorov. Kot govornik se je že obvezal, ko je bil v Omahi in Denverju. V sredo pa bo imel predsednik Roosevelt posvetovanje s svojimi političnimi svetovalci, katerim bo razložil svoj kampanjski načrt za konec oktobra.

ŠPANSKI KONZUL OSTOPIL

BUENOS AIRES, Argentina. — Vsled položaja španske državljanske vojne je konzul Julio Lopez Lago odstopil.

WASHINGTON, D. C., 28. sep. — Špansko poslaništvo je izjavilo, da je španska vlada le začasno zaplenila tujo lastnino. Kakor hitro bo državljanska vojna končana, bo lastnina vrnjena tujcem.

LIZBONA, Portugalska, 27. septembra. — Fašisti pravijo, da bo 12. oktobra po vsej Španiji velik praznik. Praznovali bodo "Zavzetje Madrida". Trdno so prepričani, da bo onega dne španska prestolnica v njihovih rokah.

VOLITVE V JUGOSLAVIJI

Stojadinovič zmagal v Srbiji, dr. Maček na Hrvaškem, dr. Korosec v Sloveniji. — Stojadinovič se bo pogajal z dr. Mačkom.

BEOGRAD, Jugoslavija, 28. septembra. — Volitve, ki so se vršile v nedeljo po celi Jugoslaviji, so pokazale le malo napredka glede zedinjenja dežele.

V Banatu in v Srbiji je dr. Stojadinovič dobil 80 odstotkov glasov. Voditelj hrvaških kmetov dr. Vladimir Maček je zmagal z večino skoro 100 odstotkov. V Sloveniji je klerikalni voditelj dr. Anton Korosec dobil veliko večino, toda natančni izid volitev še ni znan.

Volitve na Hrvaškem so pokazale, da je ves hrvaški narod še vedno v opoziciji proti beogradski vladi. Glede izida volitev v Srbiji je rekel voditelj srbskih demokratov Ljuba Davidovič, da je vlada zmagala s pomočjo iste korupcije kot prej dva diktatorja general Pera Živković in Boško Jevtič, ki pa sta oba po zmagi kmalu bila politično poražena.

Davidovič se pritožuje, da so tri stare velike srbske stranke, ki so bile še pred diktaturo kralja Aleksandra, še vedno prepovedane. Davidovič pravi, da vladna stranka ni naravna politična sila, temveč je bila umetno napravljena od zgoraj.

Ministrski predsednik Stojadinovič se bo poslužil sedanje svoje zmage ter bo kot izvoljen zastopnik Srbov skušal poravnati dolgoletni spor s Hrvati s pogajanjmi z dr. Mačkom.

REŠILI SO GA IN NATO OROPALI

NEWARK, N. J., 28. sep. — Gus Lindquist je dober voznik, plavati pa ne zna. Včeraj popoldne je padel z voza v Pasaic reko in ni dosti manjkalo, da ni utonil. Približali so se mu trije neznanci v čolnu in ga rešili. Lindquist se jim je zahvaljeval, toda neznanci niso bili samo s tem zadovoljni. Hoteli so imeti denar. Ker ga jim ni hotel prostovoljno dati, so mu s silo vzeli iz žepa sedemnajst dolarjev. Nato so ga vrgli na breg. Lindquist je rekel, da je vesel in zadovoljen, ker ga niso vrgli v vodo.

POŽARI V OREGONU

Velik požar uničuje gozde in manjše kraje. — Število mrtvih ni znano. — Mnogo ljudi je bilo poškodovanih.

MARSHFIELD, Ore., 28. septembra. — Na veliko razdaljo požar uničuje gozde, katere je osušila velika suša. Do sedaj je poginilo, da je pri požaru izgubilo življenje 7 oseb. Mnogo ljudi pogrešajo in se je bati najhujšega. Naselbina Bandon ob obrežju je bila uničena in prebivalci so zbežali čez reko v bližnji Coquille. Toda čez eno uro je brigadni general Thomas E. Rilea sporočil governerju Charlesu Martinu, da gori tudi Coquille.

Koliko ljudi je bilo ožganih ali drugače poškodovanih, ni mogoče dognati. V Bantonu so izpod razvalin pogorele hiše izvlekli popolnoma sežgano truplo neke žene in nekega starčka.

Požar je tudi uničil majhno naselbino Proper nasproti Coquille. Iz Bantona se je požar obrnil proti North Bend in mestni župan se je obrnil za pomoč na governerja. Kraji okoli North Benda so v nevarnosti. Coquille ima 3000 prebivalcev.

Medtem pa je nastal gozdni požar v Green Timber, dve milj od Marshfielda. Mogočen, črn oblak dima se vali s suhega proti morju.

Izgleda, kot da je skoro ob istem času nastalo več požarov, ki se širijo na vse strani. Mnogo krajev v Oregonu in v severni Californiji je v nevarnosti pred požarjem.

CEHOSLOVAŠKI GENERAL V PARIZU

PARIZ, Francija, 26. sep. — Danes je dospel sem general Kejč, načelnik čehoslovaškega generalnega štaba. Tukaj bo razpravljaj s francoskim vojaškimi voditelji glede ožjega vojaškega sodelovanja med obema deželama.

TEŽAVE ANGL. PISMOŃOŠ

LONDON, Anglija, 27. sep. — Ker ogrizejo v Angliji psi vsako-leto nad pettisoč pismoŃoš, je zveza pismoŃoš poslala lastnikom psov naslednji ultimatum: Za časa oddajanja pošete naj bodo psi priklenjeni. Če nečete psov prikleniti, si nabavite v poštne uradu pisemske nabiralnike. Če nečete niti tega niti onega, vam ne bomo več dostavljali pisem.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDA
DEŽAVAE

SPREMEMBE V SOVJET. UNIJI

Nikolaj Ježov postal notranji komisar. — Rikov je bil odstavljen kot prometni komisar. — OGPU bo zmernejša.

MOSKVA, Rusija, 28. sep. — V sovjetski vladi so bile nepričakovano izvršene zelo važne izpremembe.

Aleksej Rykov, ki je bil nedaj predsednik sovjetskih komisarjev in Stalinov nasprotnik, je bil odstavljen kot prometni komisar. Njegovo ime je bilo imenovano v Zinovijev-Kamenevem procesu, pa je bil pozneje oproščen vsake obdolžbe. Na njegovo mesto je bil imenovan dosedanj notranji komisar in bivši načelnik tajne policije OGPU Henrik G. Jagoda. Leta 1934 je OGPU bila podrejena notranjemu komisarjatu.

Novi komisar notranjih zadev in obenem načelnik politične policije je postal Nikolaj Ivanovič Ježov, ki je bil le malo znan javnosti, dasi je v komunistični stranki užival velik ugled.

Sedanja prememba pomeni za Jagoda nekako ponižanje, ker kot notranji komisar in načelnik OGPU ni mogel izslediti zarotnikov proti Stalinu in Vorosilovu. Poleg tega pa je bil Jagoda kot načelnik tajne policije pogosto prestrog in celo vodstvo komunistične stranke priznava, da je bil marsikdo krivično izključen iz komunistične stranke.

Jagoda je dovršil svoje delo, komunistična stranka je iziščena, proti-revolucija je zatrita in na čelo tajne policije pride zmernejši mož Ježov.

60 MAČK MU JE BIL PREVEČ

TRENTON, N. J., 28. sep. — Vojni veteran Fred Bellois je vložil tožbo za ločitev zakona. S svojo ženo se je poročil pred devetimi leti. Spočetka sta živela v miru in zadovoljstvu, kmalu je pa začela žena posvečati več pozornosti mačkam kot pa svojemu možu. Vsega skupaj je imela šestdeset mačk, katere je vsak večer prej nasitila, predno je njemu skuhal večerjo.

Zadnje mesece je zapravila žena za mačke ves denar, ki ga ji je dal za davke, plin, elektriko itd.

TRINAJST MRTVIH PRI LETALSKI NESREČI

BENGASI, Libija, 28. sep. — Ko se je hotelo dvigniti neko letalo s tukajšnjega letališča, je z vsilo treščilo ob veliko ladjo v pristanišču. Pri tem je bilo usmrčenih trinajst oseb.

JAPONSKA POŠILJA ČETE NA KITAJSKO

V Šanghaj je prišlo 8 rušilcev. — Vojaštvo v Hongkew okrožju pa je bilo zmanjšano.

ŠANGHAJ, Kitajska, 28. septembra. — V Šanghaj je priplulo 8 japonskih bojnih ladij z ojačenji za japonsko posadko v mestu. Na krovu rušilcev je poleg posadke 200 mornariških vojakov.

Japonske konzularne oblasti izražajo veliko nezadovoljnost nad kitajskimi in inozemskimi oblastmi, ker niso zadostno varovale japonskih podanikov. Japonske oblasti obenem naznanjajo, da so pripravili izdati najstrožje varnostne odredbe za svojo podanike.

Umor enega japonskega mornarja prejšnji teden je dovedel do še večje napetosti med kitajskimi in japonskimi oblastmi v Šanghaju.

Japonci patrolirajo kitajski del Čapeja in velik del mednarodnih koncesij v Hongkewu. V nedeljo pa so Japonci del svojega vojaštva odpoklicali in policija je v kraju mednarodnih koncesij zopet prevzela oblast.

Kot zagotavljajo japonska poročila, se nameravajo Japonci v Hankowu preseliti v Šanghaj, ker se boje nadaljnjih nevarnih dogodkov v notranjosti Kitajske.

Vsled teh poročil so japonske oblasti mnenja, da Japonci v Hankowu, ki žive izven japonskih krajevnih koncesij, niso dovolj varni, če pride kaka nevarnost.

Poleg osmih japonskih rušilcev se je pri Woosungu zasedrila matična ladja za aeroplane. Sedaj se je napetost v Šanghaju nekoliko poglobila in japonske šole, ki so bile v sredo zaradi streljanja zaprte, so sedaj zopet odprte.

JAPONCI V ŠANGHAJU

ŠANGHAJ, Kitajska, 27. septembra. — Japonski mornarji, ki patrolirajo kraje, kjer je največ Japoncev, poročajo, da se kitajske čete zbirajo izven mesta. In medtem ko Japonci pošiljajo mornarjem ojačenja, kitajske oblasti zaničujejo, da bi bila kitajska armada mobilizirana. Napetost je tako velika, da vsak čas more priti do kakega spopada.

General Čjang Kaj - šek je pripravljen, da se naglo vrne z aeroplanom, da odvrne spopad z Japonci.

Neko poročilo na Associated Press pravi, da je na potu v Šanghaj 8 japonskih rušilcev z mornarji.

Advertise in "Glas Naroda"

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York, City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto vpla na Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inostranstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopisi brez podpisov in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejme bivališče naznan, da hitreje najdemo naslovnik.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

NAŠ VSAKDANJI KRUH

Konec septembra se bliža, vsled česar si že lahko ustvarimo sliko o letošnjem žitnem pridelku.

Iz letnega poročila mednarodnega gospodarskega inštituta v Rimu je razvidno, da z letošnjim pridelkom ne bo mogoče zadostiti vsem potrebam ter da se bo treba poslužiti zalog, ki so ostale od prejšnjih let.

K sreči je narava poskrbela, da je iz prejšnjih več ali manj rodovitnih let ostalo dovolj žita.

Dobe, ko je prebivalstvo lakote umiralo, ker se letina ni obnesla, so za nami.

Če je naprimer suša v Kanadi ali v Združenih državah, je bilo dovolj moče v Argentini, Avstraliji ali na Balkanu. Le redkokdaj ali se pa sploh nikdar ne primeri, da bi bila letina istočasna po vseh deželah slaba.

Nemčija je sklenila z Jugoslavijo par zelo važnih pogodb, vsled česar ji bo mogoče dobiti od nje po zmerni ceni potrebno žito.

Štiri podonavske dežele ter Poljska in Litavska so v pravem pomenu žitnice Evrope. Pridelke je bil letos znatno boljši in obilnejši od lanskega ter se je skoro približal rekordni letini pred petimi leti.

Ker se Združene države niso lani in predlanskim dovolj založile, bodo letos prisiljene uvažati žito iz Kanade in mogoče tudi iz Argentine, ako jim bo nudila ugodnejše pogoje.

Ker je ostalo še nekaj zaloge od lanskega leta, se bo šele v drugem četrtletju 1937 pojavila potreba večjega uvoza.

Značilno je, da so letos ameriške države v severni zoni trpele vsled vremenskih neugod, dočim je bil pridelok v južni zoni, predvsem v Argentini, izobren.

IZ ZASEDENEGA OZEMLJA

Prograjska časnikarska agencija "Agis" nam poroča: V Vodicah, mali istrski vasi, so kmetje dolgo časa brezuspešno prosili občinsko upravo, naj jim popravi cerkev. V občinskem odboru so sami Italijani, občani so pa Hrvatje. Ker so vse njihove prošnje zadele na gluha ušesa, so se sami lotili popravil. Občinska oblast jim je takoj sporočila, da se morajo poporavila izvršiti po njenih načrtih. Naročeno jim je bilo, naj notranjščino cerkve prebarvajo z italijanskimi narodnimi barvami. Proti temu so protestirali. Oblast je pa izdala pismeno povelje: — Ne samo notranjščina, pač pa tudi zunanje stene morajo biti prebarvane z zeleno-belo-rdečo barvo.

Iz Slovenije.

SVOJO LJUBICO UMORIL

Pred velikim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal zaradi umora 22-letni posestnikov sin Alojz Debelak s Križanvrha pri Sv. Petru pod Sv. gorami.

Obtoženi Alojz Debelak je imel s posestnikovo hčerko Kristino Polakovo s Križanvrha že iz šolske dobe ljubavno razmerje, ki je postalo pred dvema letoma, ko je imela Polakova komaj 15 let, intimno. Od takrat se je Debelak navezal na dekle v taki meri, da ni našel nikjer obstanka. Ko je pozneje prosil dekletovega očeta Francea in mater Ano, da bi mu dala Kristino za ženo, sta ga stafsja zavrnili. Oče in mati sta hčerki prepovedala, da bi se ukvarjala z Debelakom, ker je sin malega posestnika in še brez imovine in tudi sicer kot človek neprimerne značaja.

Debelak je bil letos zaradi sumatvine v preiskovalnem zaporu pri celjskem okrožnem sodišču, a je bil zaradi pomanjkanja dokazov oprostjen. Polak in njegova žena sta odslej še posebno svarila svojo hčerko pred Debelakom, ki je prišel zaradi zapore na slab glas, in sta ji prepovedala, da bi se ukvarjala z "arestatnom." Debelak se je kmalu prepričal, da se je Kristina njemu odtujila. Letos 29. junija je prvokrat opazil, da se Kristina razume s posestnikovim sinom Antonom Stusejem. Dne 22. julija zvečer ju je zalotil v gozdu. Od tega trenutka dalje je začel razmišljati, kako bi se nad dekletom maščeval. V navalu ljubosumnosti se mu je porodila misel, da bi nezvesto Kristino usmrtil. To svojo nakano je sporočil tudi Kristini. Rekel je, naj mu vrne njegov denar in njegove stvari, sicer jo bo usmrtil.

V torek 28. julija je bila Kristina v očetovem vinogradu ter je mrla z očetom pri kleti sadje in stiskala most. Tedaj je prišel mimo Debelak, se pozdrava z njenim očetom in takoj odšel. Čez kakih 5 minut se je vrnil h kleti in začel Kristino zbadati, da je ni nič prida. Dekle mu je odvrnilo, da ni nič prida njega, ker se je vlačil po zaporih. Debelak je nato pogrel svojo zahtevo po vrnitvi denarja in stvari, nakar mu je precej ogorčena odvrnila, da mu ničesar ne dolguje in da naj jo gre tožiti, če misli, da mu kaj dolguje. Debelak je odgovoril, da je ne bo tožil, da pa se ne bo nič "pravega" zgodilo, če mu denarja ne vrne. Nato

je jezen odšel. Stopil je domov po enočno lovsko puško in se vrnil k poti, po kateri bi morala priti Kristina. Ko sta oče in hči končala delo v kleti, sta se nakosila nekaj trave. Nato je odšla Kristina v klet, si natočila steklenico sadjeveca in se odpravila po pešpoti proti domu. Na poti jo je čakal Debelak s puško v roki ter pozval Kristino, naj mu vrne denar in stvari, ker jo bo sicer usmrtil. Kristina pa se je samo nasmejela in je šla naprej. Ko je bila od Debelaka oddaljena kakih 5 korakov, je naperil puško proti njej in sprožil. Strel je zadel Kristino v hrbet. Dekle se je takoj zgrudilo in v nekaj minutah izdihnilo zaradi izkrvavitve.

Alojz Debelak je bil obsojen zaradi umora, izvršenega po zrelom preudarku, na 15 let ječe, v trajno izgubo častnih pravic in plačilo stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni. Poleg tega mora plačati Francu Polaku 500 Din za pogrebne stroške.

OSTANKI JAMSKEGA MEDVEDA

Znana medvedja jama na Mokrici je postala zadnje čase privlačnost za mlade študente, ki bi jo radi raziskali. Zadržali so kopali v jami in našli za cel nahrbtnik kosti jamskega medveda iz ledene dobe. Zelo dobro ohranjeno okostje takega kosmatineca so našli tudi lani, ko so na Mokrici grafi jezno stezo v lovišču.

STREL V. SRCE

Na mariborskem trgu je prodajala 30-letna posestnica Marija Vezjakova iz Vukovskega dola pri Sv. Marjetu v Slov. goricah. Ko je prodala okoli 150 kg sliv, se je z izkupičkom vračala proti domu. Obiskala je spotoma razne gostilne, da je prišla domov šele okrog 18. ure. Iz dosedaj še neznanih vzrokov je poiskala možev samokres in si ga namenila na srce. Strel je odjeknil in ko so domačini prihiteli v sobo, je Vezjakova že izdihnila. Žalostna smrt mlade posestnice je zbudila pri vseh vaščanih sočutje in vsi so prepričani, da se je Vezjakova ustrelila v duševni zmedenosti.

VELIK POŽAR

14. sept. kmalu po polnoči je izbruhnil v trgovini z mešanim blagom Ferda Jagriča v Selnici ob Dravi ogenj, ki se je s silo naglo razširil. Vse blago, ki je bilo v trgovini, je zgo-

"GLAS NARODA"
pošljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošljamo.

relo ali je sicer uničeno. Škoda se ceni na 100,000 Din. Kakro je ogenj nastal, še ni dognano.

TRAGIČNA SMRT S. LAVRENČIČA

Iz Postojne je 15. sept. do poklne prispela tragična novica, da je umrl Stanko Lavrenčič, ugledni posestnik in trgovec, znan daleč po Sloveniji, kakor vsa Lavrenčičeva družina, katere glavar Josip Lavrenčič preživlja kot 81 letnik jesen življenja v Ljubljani. Pokojnik je umrl v najlepši moški dobi. Dne 9. septembra je praznoval 50-letnico a takrat je že dva dni ležal za močnim prehladom in zaradi zastrupljenja črevesja, ki si ga je bil nakopal na nedavnem izletu. Zaman je bila vsa pomoč zdravnika, ki je bil poklican iz Trsta. Po hudem trpljenju je Stanko zdaj dotrpel. Zapustil je vdovo Marjo iz ugledne ljubljanske družine finančnega svetnika Lončarja in tri otroke, ki bodo pač bridko občutili izgubo vzornega očeta.

Iz Jugoslavije.

REŠITEV 12 RIBIČEV, KI SO BILI PROGLAŠENI ZA MRTVE

Ob zadnjem orkanskem neurju, ki je besnel na morju in v severni Dalmaciji, se je ponesrečilo, kakor znano, več ribičkih ladij, dve barki iz vasi Kalu na katerih je bilo 12 članov posadke, pa sta izginili. Ti ribiči so že nekaj dni lovili na odprtem morju blizu otoka Iža. Vredni so patrolni čolni pogreševalci iskali in ker je bilo vse iskanje brezuspešno, so v domači vasi vsi mislili, da se ribiči izgubljajo. Napovedane so bile že maše — zadušnice, zdaj pa so se ribiči zdravi vrnili domov. Z veliko težavo so se zatekli v samotni zaliv, in ko so popravili svoji barki, so se vrnili.

STRAŠNA SMRT DVEH TEŽAKOV

V vasi Mrzlo polje pri Dugaresi kopljejo težaki že dolgo časa pesek za razne stavbe. Na samem sta kopala pesek 50 letni težak Peter Sestrič in njegov 15 letni sin Andrej. Nakopani pesek sta tudi sama z lastnim vozom vozila na stavbišče v Dugareso. Oni dan vse popoldne nista pripeljala peska, na stavbišče so se sicer čudili, a nihče se ni pobrigal kaj je s težakom in njegovim sinom. Šele drugo jutro so neki delavci opazili, da je prostor, kjer sta oče in sin kopala pesek, čudno izpremenjen. Globoka jama, ki sta jo bila izkopala, je bila popolnoma zasuta. Ko so preiskali torišče težkega dela obeh težakov, so našli poleg zasute jame nekaj kosov kruha in nekaj sliv. Iz tega so sklepali, da sta bila oče in sin zasuta od pešene lavine, ko sta uživala svoj skromni obed. Ko so odkopali zasuto jamo, so kmalu našli trupli očeta in sina. Pokojni Sestrič je zapustil ženo in 6 nepreskrbljenih otrok.

LAŽNI POGORELCI

Po državi potujejo ljudje, ki kažejo potrdila svojih občin, da so postali žrtve požarnih katastrof. Zlasti iz Srema prihaja mnogo pogorelecev. Oni dan pa so v občini Pečineu pri Rumi napravili revizijo takih legitimacij pogorelecev, in izkazalo se je, da je na področju občine kakih 70 lažnih pogorelecev. Občina je vsa potrdila razveljavila ter naprosila sresko načelstvo, naj izvrši revizijo pogorelecev tudi v drugih občinah. Pri reviziji so ugotovili, da je neki lažni pogorelec v 15 dneh v raznih krajih Bačke zaslužil preko 7,000 Din. Se več uspeha je imel neki kmet ki je 3 leta hodil po raznih krajih z lažnim uverenjem požarne nesreče, ve ta čas dobro živel, a ko se je vrnil domov, je prikupil k svoji posesti, na kateri ni seveda nikdar gorelo, se 20 orolov zemlje.

SMRTNA NESREČA POTAPLJAČA

Iz Krapnja pri Šibeniku je pred dnevi več ribičev lovilo, ribič Franjo Curanič in njegovi bratje pa so imeli tudi naprave za spuščanje v morsko globino. Franjo se je spustil v globino kakih 30 m in njegova dva brata sta mu dovajala zrak. Kmalu sta občutila, da nekaj ni v redu in naglo sta vlekla brata na površje. Ko so ga privlekli je bil že v globoki nezavesti in kmalu je izdihnil. Ko so ga položili na mrtvaški oder v domači hiši, se je zbralo toliko sosedov, da se je vdrl pod v sobi in da so vsi popadali v klet.

Peter Zgaga

Neke noči so poklicali k bogatemu trgovcu zdravniku, da bi pomagal pri porodu mladi hčeri, ki je bila šele tri mesece poročena.

Brez posebnih muk in težav je bil rojen zdrav in krepak otroček.

— Ali se vam ni zdi, gospod doktor, — ga je vprašala mlada mati vsa srečna, — da je prišel otrok par mesecev prezgodaj na svet?

— Seveda, seveda, — se je zarežal zdravnik, — toda to vas ne sme razburjati. Pri prvem otroku se to kaj rado zgodi. Za vsakega nadaljnjega boste pa morali natančno devet mesecev čakati.

Odjemalec je v trgovini energično odklonil že cel šop ovratnic.

Med tem, ko se ogleduje za drugimi, opazi, da spravlja prodajalec odklonjene v posebno skatlo.

— Kravate, ki jih več gospodov odkloni, moramo spraviti posebej, — pojasni prodajalec na odjemalecovo vprašanje.

— A kaj napravite z njimi? — Prodajo jih ženam, ki kupujejo kravate za svoje može...

— Gospod doktor, strašno me boli v trebuhu, zdaj na levi, zdaj na desni, zdaj na sredi. — In kje vas je pa začelo najprej boleti?

— V nedeljo na pikniku.

Pričevalec je prisegel, da je bil obtoženec pijan.

— Iz česa sklepate, da je bil pijan? — je vprašal sodnik.

— Ko sva se vračala proti domu, je stopil k leter boxi, vrgel notri penny, nekaj časa čakal in gledal, nato pa rekel: — Le ga zločija, že spet sem se za deset funtov zredil.

Vsakdo je dovolj močan, da z lahkoto prenese nesrečo svojega bližnjega.

Pri bogatem bankirju je služila nenavadno lepa in živahna služkinja. Sitni so bili, in trdo je morala delati, pa je vztrajala in si prisedla lep kupček denarja.

Nekega lepega dne je bankir umrl. Par tednov pozneje se je pa služkinja naveličala vdovine sitnosti.

— Good bye, — ji je rekla in se poročila z mladim čvrstim majnerjem.

Po šestih mesecih sta se srečali: bogata bankirjeva vdova in služkinja. Z viška jo je pogledala vdova rekoč:

— No, kaj je s teboj?
— Poročila sem se.
— S kom?
— Z mojim fantom.
— S tistim majnerjem?
— Seveda. Saj je bil že šest let moj fant.
— Hm, hm, — je vihala nos.
— Tak majnerja si vzela.
— Čemu pa ne, — ji je zasmehljala mlada žena. — Živ majner je vedno stotavženkrat boljši nego mrtev bankir. . .

O zakonskem življenju se dosti sliši in čita. Nazori o tej kočljivi zadevi so jako različni. Niti dva zakonska para nista enaka. Ponekod je žena gospodar, ponekod mož komandant.

V splošnem gre moškemu nekoliko več veljave nego ženski. So pa seveda tudi izjeme. Nekateri moški so v domači hiši kakor podpredsednik. Niti toliko prilika nimajo, da bi rekli: — Ja,

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 9.00	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 17.40	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 26.10	Lir 300
\$ 11.75	Din. 500	\$ 39.15	Lir 500
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 78.30	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 156.60	Lir 2000

NEKDE OČNA BRDJA HITRO MENJAJO SO NAVEDENA OČNA BODIČENJA SPREMEMBLI GORI ALI DOLI

Za izplačilo veljajo spetki kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljamo se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.00	morete poslati	\$ 5.75
\$ 10.00	"	\$ 10.50
\$ 15.00	"	\$ 15.75
\$ 20.00	"	\$ 20.50
\$ 25.00	"	\$ 25.75
\$ 30.00	"	\$ 30.50

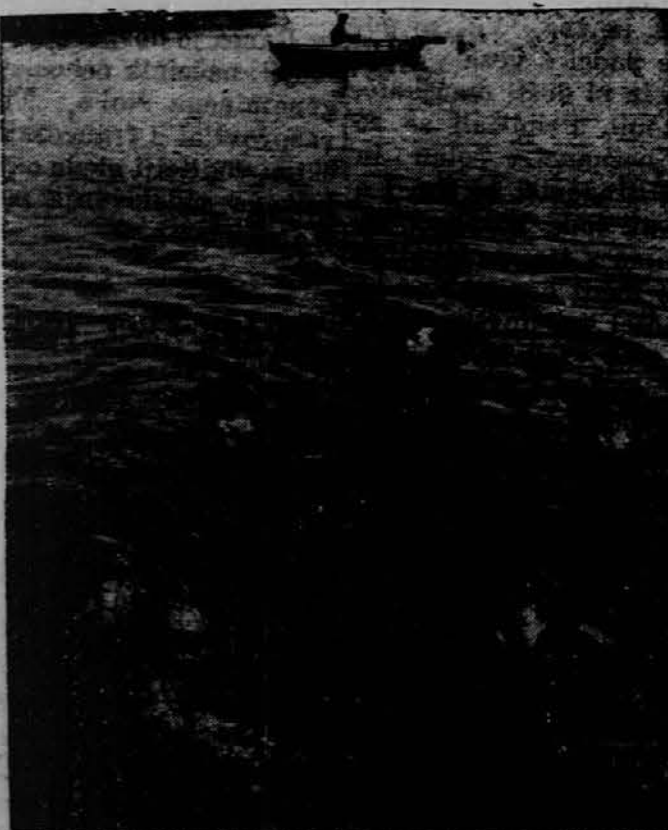
Priloge dobijo v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NOVA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO GL.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PRIPRAVE ZA BODOČO VOJNO

Ruski častniki in vojaki plava jo v vojni opremi preko reke. Slika je bila posneta tekom zadnjih manevrov.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. CZIBULKA:

ČASTNIKI ADMIRALA NELSONA

Pol leta pred svojo elavo pri Trafalgarju je Nelson zamenjal francosko-špansko brodovje v Sredozemskem morju, pa čeprav je vseprek križaril po morju — od Toulona do Egipta in z viharjem nazaj do Gibraltarja. Ko je plul mimo Gibraltarja, je zvedel, da kanijo Francozi in Španci nagajati angleškim kolonijam v Vzhodni Indiji. Nelsonovo brodovje je kar sfrčalo čez Atlantik.

Čez tri tedne nato so se iz- za tiho sopečega morja prika- zali sinji vrhovi Martiniquea. Moštvo neka karibiške barke je povedalo, da je bilo sovra- žno brodovje skoraj mesec dni zasidrano v Fort de Franceu in se je šele pred dvema dne- vomaj odpravilo proti Evropi. Ko hrumeči tornadi po vzhod- noindijskem morju se je z vzkliki vzradostilo angleško brodovje. Saj niso bili še do- slej ugledali niti enega jadra kakšne sovražnikove ladje. Nel- son je zapovedal, naj pristane- jo v Fort de Franceu. Brez vode in živeža tudi Nelsonove ladje niso mogle pluti.

Zvečer so sedeli v napol po- drti beznici "Zakladna jama kapitana Morgana" častniki ladje "Victory". Sedeli so za majhno, podolgovato mizo, kjer je stala lešerba, ki so krog nje plesale večje; prvi in drugi po- ročnik vodilne ladje; neki de- belj stotnik topničarjev, ladijs- ki zdravnik in brodnik.

"Naj me strela udari," je za- vpil Johnson, prvi poročnik. "deset gvinej stavim, da bo zgrabil Nelson tega preklema- nega Villeneufa za vrat, pre- den bo minilo štirikrat po štiri in dvajset ur!"

Villeneuf pa je bil admiral francosko-španskega brodovja. Vse je bilo tiho.

Prvi ni odnehal.

"Deset gvinej in še moj klobuk — s kamnom vred, to se razume!" je vzklíknil, da bi podkuril vneto za stavo in je poveznil klobuk čez svoj ko- zarec.

Johnsonov klobuk! Že štiri leta je užival slavo britskega brodovja. Še bolj pa rubin, ki je bil na njem in ki se je zdaj v plapolanju luči lesketal in ki ga je bil Johnson zapienil ne-

z vaš klobuk se bom rad cvrl v peklu. Dvajset gvinej pro- ti. Čez en teden, Johnson, prej- nel!"

Položil je svojo šapo v John- sonovo desnico.

"Udarite še vi, Phillips!"

"Jaz ne, kapitan."

Hardy je izpustil Johnsono- vo roko; začuden se je zazrl v tretjega poročnika, zasmejal se je in odvrnil:

"Zakaj pa ne, Phillips?"

"Ker ne bosta dobila stave ne vi, ne Johnson."

"Zakaj ne?"

"Ker smo zamenjali napravili to trapasto vožnjo iz Egipta v Vzhodno Indijo in spet nazaj v Portsmouth. Sramota! Rajši ne slišim nikoli niti besede več o Angliji, kakor da bi se ko kak norec trgal za tem Villeneuf- om!"

Hardy je položil pipo predse na mizo.

"Ali je to slab dovtip, poro- čnik, ali pa mislite zares, da raj- ši nočete nikoli ničesar več sli- šati o Angliji kot bi se še dalje vozili z brodovjem Horacija Nelsona?"

"Zares mislim tako, kapi- tan!"

Kapitan je potolkel s pipo ob mizo, vrgel denar nanjo, poki- mal Johnsonu in odšel. V tisi- ni, ki je nastala nato, je bilo kmalu slišati pljuskanje jerme- nja kapitanove barke, ki je od- plula proti "Victory", ki so se njene luči lesketale po morju.

Poročnik Phillips ni dosti spal to noč. Obraz kapitana Hardyja ni obetal ničesar do- berega. In zato se tudi ni prav nič začudil, ko mu je že ob pe- tih zjutraj sporočil pomorščak, naj se poročnik javi kapitanu.

Z rokami na hrbtu naslonjen na jarko, je stal Hardy pod visokim ogradjem samih pre- čnikov, lat in jader. Komaj o- pazno je pokimal poročniku. Mirno je spregovoril:

"Popravite svoje reči, vz- emite si častniški čoln in se ja- vite pri kapitanu "Zefirja". Dajte mu to pismo."

"Zefir" je bila fregata, ki naj bi ostala v Vzhodni Indiji.

Phillips je stopal počasi in ves potrpežljivo zibajoči se ladji. Poslovil se je od tovarišev, po- spravljal svoje reči in poklical čolna na red.

Na krovu "Zefirja" je stal kapitan Wood. Bil je čokat, tršat, skoraj dehel. Vendar mu je bilo videti, da so mu že viharji vsega morja žvižgali krog ušes in da je več svojega posla.

Pravkar so na admiralski ladji dali znak. Z vseh pre- čnikov in jarkov je zdrknilo belo blago; zaplapolalo je ko poka- nje z bičem v vetru, se napelo in stalo nabuhnjeno in okro- glasto v soncu.

Čez uro nato je tudi "Zefir" zdrknil iz luke Fort de France. Odplul je v San Domingo.

Šest tednov je ostal "Zefir" v Vzhodni Indiji. Službe je bilo malo, zato pa mnogo plesa in izletov. Saj ni bila taka reč, ta kazen. Le škoda, da ni bilo ne besedice čuti o Nelsonovem brodovju.

Čez teden dni je "Zefir" spet odplul. Nekega žarkega jutra je pristala fregata v Kap- stadnu. Popoldne je poročnik Phillips prosil, ali sme na suho. Kapitan Wood ga je pogledal, rekel "no!" — in godrnja je iz- ginil pod krov. Phillips je sko- miznil z rameni. Ko kruh je bil dober ta stavec, toda časih je bil preteto čudaški.

Tudi drugi dan in tretji dan je zabundal kapitan "no!"

Le kaj je bilo kapitanu? Saj (Nadaljevanje na 4. strani)

Novi governer.

Hjalmar Peterson, dosednji podgoverner države Minne- sote, je postal naslednik po- kojnega governorja Olsona. Kakor je bil Olson, je tudi Hjalmar Peterson pristaš farmersko-delavske stranke ter zagovarja načrt, da bi vlada prevzela vse večje in- dustrije v deželi.

KAKO NARAŠČA PREBI- VALSTVO ZEMLJE

Statistični urad Društva na- rodov objavlja zelo zanimiv pregled o porastku prebival- stva na zemlji. Ta pregled pri- merja najnovejše podatke tudi s številkami iz prejšnjih stole- tji in desetletij ter je toliko dragocenejši.

Iz statistike je razvidno, da je 19. stoletje v tem pogledu za mnogo prekosilo vsa prejšnja stoletja. V 15., 16., 17., in 18. stoletju, torej v 400 letih, se je število prebivalcev na Angleškem na primer komaj podvoji- lo, toda samo v 19. stoletju se je skoraj potrojilo, od 16 mi- lionov se je dvignilo na 42 mi- lionov. Podoben razvoj kaže Evropa sploh.

Še bolj očiten pa je ta razvoj v azijskih deželah. Prebival- stvo Japonske se od srednjega veka do sredine prejšnjega sto- letja skoraj ni dvignilo, potem pa se je v kakšnih 80 letih po- trojilo. Odkod ta pojav, ni mogoče dokončno povedati. Težko je verjeti, da bi ga po- vzročalo samo izboljšanje higi- enskih prilik po svetu, ki pa imajo seveda velik vpliv na na- zadovanje otroške umrljivosti. Pač pa je mogoče z gotovostjo reči, da je ta nagla porast šte- vila zemljanov vplivala zelo odločilno na viharni socialno politični razvoj zadnjega pol- drugega stoletja.

Z BODALOM V SRCE

Pri Kromerizu je zabodla 21 letna Margareta Fiala 29-let- nega Antona Christena, sina direktorja tvornice v Furthu. Porinila je ljubčku, ki se je hotel otresti, bodalo naravnost v srce.

Christen, ki je dekle zapeljal, je v zadnjem času rahljaj zve- zo ter se odvrčal od Fialove. Ta je večkrat skušala priti k njemu, da bi se pogovorila o stvari, toda tvorničarjev sin se ji je znal vedno spretno ogniti, da je dekle ostalo nazadnje v ponižujoči vlogi. Zato se je Fialova odločila za brezobziren obračun z zapeljivcem.

Vstala je ob štirih zjutraj, sedla na kolo in se odpeljala z doma. Posrečilo se ji je vdre- ti v tvornico in potrkati na vrata Christenove spalnice. Fant, ki je bil še ves zmeden od spanja, je odprl vrata. Fia- lova je izrabila trenutek za to, da je zabodla bodalo nezvestne- mu ljubčku naravnost v srce. Bil je takoj mrtev. Po umoru je morilka trikrat zabodla še sebe. Ko so pozvali zdravnika na kraj tragedije, je mogel sa- mo ugotoviti Christenovo smrt. Fialovo, ki je smrtno nevarno ranjena, pa je dal odpeljati v bolnišnico.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

40

Zgoče sovraštvo se je zabiskalo v Schipper- jevih očeh, ko je pogledal svojega tovariša, in obraz mu je pepelnato posinel. Potem se je obrnil proti svojemu gospodu in rekel mirno: "Prosim, gospod grof, kaj naj storim z ko- zlom?"

Grof Egge je jezno odmahnil z roko. "Naj leži, kjer je! Danes pridejo gonjači. Razdele naj si kozla med seboj, nobene dlake nočem več videti od njega." Prijel se je za jopič, kamor je bil shranil roge in se obrnil na pot proti ko- čam.

Schipper je stopil po obe puški in odšel za gospodom. "Prosim, gospod grof, sami ste vi- deli — in zdaj že moram povedati: iz tega ne bo nič dobrega med Francetom in med menaj! Midva odslej ne moreva več hoditi vstrice. — Ali —"

Tedaj se je grof obrnil in zarjul: "Jezik za zobe!"

Niso te besede zaprle lovca šape, temveč gro- zeča jeza, ki mu je gledala iz gospodovih oči nasproti. Molče je nadaljeval pot za grofom z eno puško na hrbtu in z drugo čez prsi. S pe- stjo je tako krčevito stiskal palico, da so mu prsti pobeleti, grizel si je blede ustnice in gla- sno pihal s kozji nos. Ko je opazil, da začenja grof Ege vedno previdneje postavljati desno nogo, je priprl oči in se zlobno nasmešnil pred- se.

10.0 POGlavJE

Grof Ege in Schipper sta bila že davno v cretju, ko je stal France še vedno na istem me- stu, mrtvaško bled in trepetajoč po vseh udih. Zmedeno je gledal na divjačino, ki so ji s krvjo zalite zenice stopile iz razbite glave; potem je pobral puško s proda in prijel za palico. Ko- maj se je pa preril nekaj malega skozi cretje, je čul rahlo cviljenje in našel v senci med ru- šjem grofovega psa, ki si je lizal krvavečo ra- no na stegnu. "Res, zdaj je moral tudi ubogi psiček dobiti svojo!" Jezno je stisnil pesti. — "To že več lov ni, to je mesarija!"

Pes je dvignil glavo. France se je spustil ob njem na tla in hotel pregledati poškodbo; te- daj je pes šavsnil po njegovi roki, a ni ga vgri- znil, temveč je samo z zobmi trdno držal lov-

ca za prste. France ni umaknil roke in je božal z drugo psa po glavi in vratu. "Toda, Jelenko, kako le moreš biti tak, da me grizeš. Vidiš, dečko, midva oba sva jo danes enako slabo iz- kupila, ti in jaz!" Tedaj je Jelenko izpustil lov- čevo roko in stresel z ušesi. Voljno je trpel, ko mu je France otipaval rano in je samo cvileč sunil s smrčkom lovea v roko, če ga je preveč zabolelo. Rana je bila globoka in se vlekla doli po vsem stegnu. Tako ranjen je pes še storil svojo dolžnost in olajal mrtvo divjačino. Ne- žno ga je praskal France za ušesi. "Vidiš, Je- lenko, je že tako! Krivici ne uideš. Toda svojo dolžnost moramo opraviti v redu, drugače ni- smo za las boljši, ko drugi!"

Vzel je psa v naročje in se nameril na pot proti lovski koči. A ustavil se je že po nekaj korakih in zmajal z glavjo. "Ne, zdaj ne! Pre- magalo bi me. Najprej se moram izletati, da se mi jeza razkadi." Obrnil se je na pot proti pol ure oddaljeni Zgornji planini.

Pes je bil težek, da je imel France vse trde roke, ko je prišel do koč. V izbi je položil Je- lenka na pograd in planšarka je prinesla lov- cu, kar je potreboval, da bi rano zažil in na- mazal. Dočim je France strigel in šival in ma- zal, je držala planšarka psa za glavo in klepe- tala vsevprek. Ko je France svoje ne posebno umetno operacijo končal, je natri obliž še z po- prom. To je imelo svoj pomen; čim se je nam- reč Jelenko oprostil iz planšarkinih rok, se je že zatekel k svojemu privajenemu zdravljenju in je začel lizati rano. Pa ga je trpko spekle. Zlovoljno je stresel z glavjo in začel opletati s pekočim jezikom. Bilo je zelo smešno; plan- šarka je vreščala od veselja in celo France se je trudno nasmešnil. Pogladil je psa, segel planšarki v roko in se nameril na odhod. Cvileč je dvignil Jelenko glavo, ki je videl odhajati lovea. Pred kočo je vzel svojo puško s klopi in strahoma zapazil škodo, ki jo je utrpela, ko jo je zagnal na prod. Pravi lovec ima svoje o- rožje rad v najlepšem redu. In kakšna je bila zdaj njegova puška. Ološčeno kopito so pre- prezale tršene praske, drugače bleščeče svetli cevi sta bili zamazani in razpraskani in enemu obeh petelinov se je odlomilo kladivec.

"Pes, pušica in jaz! Vsak je ujel svojo!"

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Obože- valcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

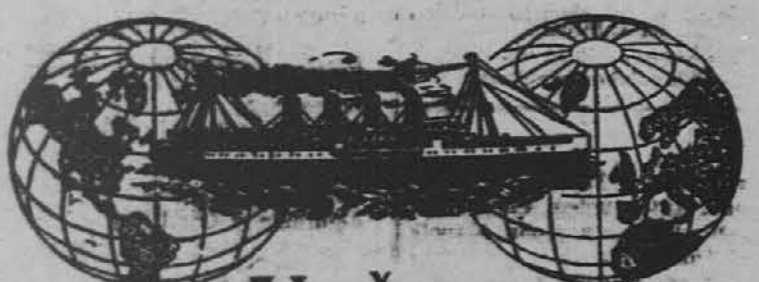
TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!

IZ BAGADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani Vsebina: Smrt Mohamed Smilna; Karavana smrti; Na begu v Gorop; Družba En Naz; Cena1.50	V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani Vsebina: Kovač Šimen; Zaroza z zaprekami; V golob- njaku; Mohamedanski svetnik Cena1.50
KRIŽEM PO JUTROVEM 4 knjige, 598 strani, s slikami Vsebina: Jesero smrti; Moj roman ob Nilu; kako sem v Mekko romal; Pri Samari; Med Jeddi Cena1.50	WINETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani Vsebina: Prvikrat na divjem zapadu; Za širjenje; Nšo-č, lepa Indijanka; Prokletstvo slata; Za detektiva; Med Komand in Apadi; Na nevarnih potih; Winetovov roman; Sang Ear; Pri Komandih; Winetova smrt; Win- etova oporoka Cena1.50
PO DIVJEM KURDISTANU 4 knjige, 594 strani, s slikami Vsebina: Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema Cena1.50	2 U T I 4 knjige, s slikami, 587 strani Vsebina: Boj s medvedom; Jama draguljev; Kon- čno —; Rih, in njegova poslednja pot Cena1.50
PO DEŽELI SRIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju Cena1.50	
SATAN IN ISKARIOT 12 knjig, s slikami, 1704 strani Vsebina: Iskariot; Yuma Betar; Na sledu; Nevar- nosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta; Cena1.50	

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potreben, da je poučen v vseh stvareh. Vselej nabo delo- letno skrbite Vam razumemo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne predpise, da je potovanje udobno in hitro. To se za- kupa običajno na tist za vas pojasnila.

Mi, praznišne vse, bodali pranje za povratna dovoljenja, potni liste, vizaje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroko.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Plačilo tujih taks za brezplačno navodilo in zagotavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENE PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Hči druge žene

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

58 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

V njeno olajšanje prične igrati Helga in igra Liszta, Chopina in Čajkovskega z veliko spretnostjo. Dr. Leyden pa ne gleda Helge, njegove oči počivajo na Gondi, ki je bila v svoji blede modri obleki tako čarobna mlada in nežna kot maj.

Tudi lastnica gradu je žela mnogo odobravanja in ploskanja in sprejme s ponosno gotovostjo in ni boječe in v zadregi zbežala kot njena mlajša sestra.

Ko je bil koncert slednjic končan, se je baron Reineborgu posrečilo najti priložnost, da je s Helgo sam izpregovoril nekaj besed. Helga je ravno s pekočimi očmi gledala Leydena.

"Milostljiva gospica, ne vem, kaj moram na vas bolj občudovati vaše čudovito igranje na klavir ali pa vašo osebo, ki zna tako odlično zastopati to ponosno hišo. Nobene dame ne poznam, ki bi se mogla z vami primerjati v tako dostojanstvenem nastopu," pravi uljudno, toda nikakor ne tako, kot bi iz njegovih besed zvenel kak poklon.

Lahno se zgane in je le nerada odvrnila svoje oči od dr. Leydena. Z obsedenimi očmi pogleda barona Lotharja Reineborga. Sili se k nasmeju ter pravi:

"Vi se saj ne poslužujete tako vzvišenih besed, kadar mi hočete d elati poklone, gospod baron. Drugi gospodje mislijo, da mi morajo delati poklone zaradi čednosti in lastnosti, ki jih nimam in tedaj zvane takoj tako lažnjivi."

"Nikdar se ne bi drznil tako razumni in duhoviti dami delati lažnjivih poklonov. Toda hotel sem vam nekaj povedati, kar vam je prijetno, kar se za vas zelo zanimam. Popolnoma odkrito, milostljiva gospica, lepe žene so pogosto neumne, ali saj brez duhovitosti. Meni pa ugajajo razumne žene."

"Tudi če niso lepe?" pravi s pikrim zaničevanjem.

"Prosim, premeniva te besede — tudi, če se drugim ne zde lepe. Za mene so namreč razumne duhovite žene vedno lepe in še posebno, če so poleg tega tako dostojanstvene kot ste vi, milostljiva gospica."

Lahna rdečica se razlije čez Helgin obraz in gleda z mnogo večjim zanimanjem v izraziti in duhoviti obraz barona Reineborga. Vzdih se spesne z njenih ustnic ter vrže poželjiv pogled na dr. Leydena. Zakaj tudi Leyden ne more tako govoriti ž njo? Zakaj se mu ni zdela saj zanimiva in dovolj duhovita, da bi jo mogel ljubiti? Ponosno se vzravna, ga pogleda skoro odbijajoče in pravi trdo:

"Ne zapravljajte svojih poklonov na nepravem prostoru, gospod baron."

"Dobro ste me zavrnili. Kako ponosni ste! To mi tako zelo ugaja, da me niti ne straši — ravno nasprotno. Pred koncertom ste z menoj nekoliko koketirali, prav malo, morebiti samo zato, da bi koga dražili. Ker pa se je zgodilo, sem tako prost, da vas vprašam, ako bi hoteli biti tako dobri, da me poslušate pet minut."

Helga zopet pordeči. Dobro je vedela, da je imel prav in se tega ni sramovala.

"Z vsakim svojim gostom sem pripravljena razgovarjati se," pravi kar mogoče mirno. Baron se prikloni.

"To mi zopet zelo ugaja, da ne tajite, da ste koketirali z menoj. Vsaka druga tega ne bi priznala. Torej, prosim, poslušajte me. Zelo me zanimata, vem pa, da boste sedaj šli brezbrizno mimo mojega p r iznanja. Tudi vem, zakaj. Toda mogoče vam pride kmalu bridko razočaranje in tedaj se spomnite na moje besede. Vedite torej, da me bo samo ena vaša beseda vedno poklicala na vašo stran in da vam bom tedaj zelo dober prijatelj, ki bo razumel razmere. Želim, da bi postala moja žena Helga Rutar in bova sklenila tako imenovan pameten zakon. Toda verjemite mi, da zakoni iz ljubezni niso vedno zelo srečni in tudi iso pametni zakoni vedno nesrečni, dokler slone na medsebojnem spoštovanju. Ali mi hočete obljubiti, da boste mislili na vse, kar sem vam povedal, ako — no — ako se enkrat počutite nesrečno, da me boste mogli prenašati kot svojega udanega prijatelja?"

Proti svoji volji posluša z velikim zanimanjem. Ko baron skone, se v njej pojavi nekaj odpor.

"Ne razumem vas, ne vem, kaj hočete s tem povedati..."

Hudomušen nasmeš se raztegne čez njegove ustnice.

"Tudi ni potrebno, da me sedaj razumete. Za mene je samo važno, da me boste razumeli, kadar pride pravi čas, ko boste potrebovali prijatelja, ki vas bo razumel. Sedaj vam mi ni treba povedati ničesar drugega, samo obljubite mi, da si boste zapomnili moje besede. Ali hočete to?"

Helga samo s stranskim pogledom oplazi njegov prebrisani obraz.

"To vam morem obljubiti; s tem nisem do ničesar obvezana."

"Ne, obvezana niste do ničesar! Sedaj pa vas ne smem več držati od ostalih gostov. Vi ste tako popolna predstavnica svoje hiše, da vas ne maram zapeljati do kake nepopolnosti."

Tedaj se ji brezhibno prikloni in se odstrani.

Helga naglo pristopi k skupini gostov in se vmeša v pogovor, kot se ne bi bilo nič zgodilo. Toda pri tem mora vedno misliti na baronovo besedo. Kaj je hotel od nje? Bil je za njo tako brezpomemben, kot vsi moški, razum enega, katerega je njena duša tako hrepenela pozelela, toda s samovoljnim hrepenenjem razvajenega otroka.

Baron Lothar Reineborg stoji mirno in gleda za njo z ne navadnim nasmešom. Nato ga pogleda Hannes Leyden in opazi, da je ravno tedaj z Gondo izmenjal žareč pogled.

"Sladka, mala Gonda! Toda ne dovolj bogata in ne to, kar potrebujem. Naj bo srečna z dr. Leydenom! Prevzela bo nalogo, da mi bo spravila s poti neljubega in nevarnega tekmeca. Tako je za mene dosegla svoj cilj," si misli.

Nato pa se tudi sam pomeša med družbo in je bil, kot vedno, zelo duhovit in šaljiv. Pozneje je prišel v razgovor tudi z dr. Leydenom in z zadovoljnim veseljem gleda v njegov obraz. In pri tem si misli:

"V tekmovanju z njim bi bil premagan; taki moške so ženskam vedno nevarni. Toda, kadar bo izločen, bom imel najboljše izgleda, ker sem se pravočasno prijavil."

(Dalje prihodnjik.)

NADALJNI PROJEKT AMERIŠKE ZVEZNE VLADE

Novi nasip blizu Aberdeena v South Dakoti, ki je bil zgrajen s pomočjo zveznih fondov.

ČASTNIKI ADMIRALA NELSONA

Nadaljevanje s 3. strani.

mu vendar ni ničesar storil. Phillips se je hotel potopiti v branje, da bi pozabil svojo jezo. Toda na krovu ni bilo nobenega čtiva. Čudovito! Saj je bil opokline prišel zavoj časopisov! S prvo pošto, ko jo je fregata dobila, odkar je bilo odplula s Forta de France.

Tedaj ga je poklical kapitan. "Pojdite z menoj, Phillips!" Brez dvoma ni mislil zaklicati teh besed tako osorno, kakor jih je bilo slišati. V svoji kajuti je kapitan Wood sunkovito obstal pred poročnikom:

"Ste se čudili, gospod, kajne mojemu večnemu 'no'?" Pa ne morem drugače. Saj ste sami rekli, da nočete o Angliji ničesar več slišati. Ali morem kaj za to, da ste bili vi norec in da je Hardy satan?"

Zdaj je Phillips vedel, zakaj so tovariši molčali, kadar je začel govoriti o Angliji.

Za izhod na kopno ni prosil več. Saj bi mu tudi ne bilo koristilo. Kapitan in tovariši so bili prijazni in uslužni, le o Angliji niso govorili. Nobenih

pisem in časopisov ni dobival. Čelo ladijski brivec, ki mu je mugal jeziček ko njegove škarje mu je govoril o Bogu in svetu, a ničesar o kraljestvu.

Čez dve leti je plul "Zefir" iz Bombaya v domovino. Le Phillips je ostal. Kot tretji poročnik je prišel na drugo ladjo. Sicer se ni ničesar spremenilo. Nikoli pa v njegovi navzočnosti ni padla ne besedica o Angliji. Nikoli ni dobil pri mizi ne časopisa ne lista. Nikoli ni prejel nobenega pisma.

Ladja za ladjo so se čez dve čez tri leta vračali v Anglijo. Tudi novi tovariši so bili prijazni, a kadarkoli je kakega kapitana zaprosil za izhod na kopno, je dobil za odgovor kak osorni ali nežni ali sramežljivi "no."

Tako je preteklo petnajst let. Tedaj se je z neko večjo ladjo pripeljal kapitan Wood. Ladja je imela nalogo, da preišče obalo in iztrebi morske roparje. Kapitan Wood je že upal na rešitev poročnika Phillipsa. Če se bo hrabro izkazal, mu bo admiralstvo poveljstvo vendar spregledalo prestopok.

Nekega popoldneva se je pred Santo Izabelo na Fernandu razvila prva bitka. Neki ameriški pirat, čigar čuvaj je pač v pijanosti zaspal, je plul naravnost proti angleški ladji. Angleški topovi so zagrmeli, piratska ladja se je nagnila in poročnik Phillips je na čelu svojih ljudi planil na krov razbojniške ladje. Strel iz pištole ga je pahnil nazaj.

Zvečer je ležal ves blede in komaj sopleč v svoji kajuti.

"Dve uri, mogoče," je dejal ladijski zdravnik kapitanu.

Počasi je stopal kapitan Wood v kajuto težko ranjenega Phillipsa. Položil je svojo šapo na voščenorumeni roke poročnika in je prijazno vprašal:

"Phillips, kaj morem storiti za vas?"

"Saj ne smete, kapitan," je tiho odvrnil poročnik in se zagledal v strop.

"Česa pa ne smem, Phillips?"

"Govoriti z menoj o Angliji." Solze so mu spolzele po belih licih.

Tedaj je kapitan Wood komaj še požrl kletvico. Ali sme, tega ni vedel, se tudi ni brigal za to. Potegnil je stol k postelji, se usedel, vzel spet ledeno mrzle poročnikove roke v svoje in je začel pripovedovati. Tiho je govoril, kakor govori mati svojemu otroku ki že zapira oči v dremavici. Pripovedoval mu je o Trafalgaru, o Nelsonovi stavi in smrti: o Wellingtonu, Bluecherju in Waterlooju; o Napoleonovem padcu in koncu in o tem, kako vibrira angleške zastave po vseh delih morja.

Nato je dvignil pogled. Pred njim je smehlajaje se ležal mrtvi poročnik.

INDUSTRIJEC BERAČ

Beračenje menda ni samo pri nas dobičkanosno. V Londonu je imelo oni dan sodišče opraviti z ločitvijo zakona, v katerem je mož spretno igral pred svojo ženo vlogo industrijca. Hela Seldonova se je omožila v Londonu z dozdavnim industrijcem in v zakonu je bila v splošnem srečna. Imela sta udoben dom. Dobro sta živela in žena ni bila nikoli radovedna, kako služi njen mož denar. Zadostovalo ji je, da je hodil z doma in ji prinašal dovolj denarja. Nekega dne pa je šla s psičkom v mesto na izprehod. Naenkrat jo je začel psiček vleči k cerkvenim vratom in jel prijazno lajati na berača pred cerkvi. Ko sta se mu približala, se mu jel na vse načine dobrikati. Gospe se je zdelo to čudno, ogovorila je berača, toda mož je skrival obraz in ni hotel odgovoriti.

Naenkrat so pa videli mimoideči čuden prizor. Dama je zgrabila dozdevnega berača za dolgo belo brado, ki ji je ostala v roki. Moj mož! je kriknila.

V letošnjem Koledariju je par lepih kratkih po vesti, ki bodo zanimali ljubitelje leposlovja.

in zbežala s psičkom od cerkve. Takoj je zahtevala ločitev zakona po moževi krivdi, češ, da se je izdajal za bogatega industrijca, v resnici je bil pa berač. Sodišče je njeni zahtevi ugodilo in zakon je bil ločen po moževi krivdi, čeprav je mož po pravici ugovarjal, da je bila njegova žena lahko zadovoljna, saj je imela vsega v izobilju.

RUSKA KNJIGA PREPOVEDA DANA NA JAPONSKEM

TOKIO, Japonska, 28. sep.—Japonska vlada je prepovedala knjigo, ki jo je spisal bivši ruski general Viktor A. Jakontov. Knjiga, ki se imenuje: "Oči, obrnjene proti Japonski", baje sramoti japonsko cesarjevo družino.

POZOR NAROČNIKI!

Pazite na številke poleg naslovov, ki vam jasno govorijo, kdaj imate plačano naročnino. Obnovite jo, da nam ne bo treba pošiljati opominov. Z redno obnovitvijo prihranite nam delo in stroške, sebi pa zjamčite redno dostavljanje lista.

Resno Vas prosimo, da opozorite to opozorilo!

Uprava "Glas Naroda"

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno obnoviti. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin
"COLORADO":
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffit
Walsenburg, M. J. Bavuk

INDIANA:

Indianapolis, Fr. Zupančič.

ILLINOIS:

Chicago, J. Bervič, J. Lukanich
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero, in Illinois)

Joliet, Mary Bamblich
La Salle, J. Spelch
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Joe Zelenc

KANSAS:

Girard in okolica, Joseph Močnik

MARYLAND:

Kitzmillier, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:

Detroit, Frank Stular

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gouze
Ely, Jos. J. Peschel
Eveleth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:

Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Gowanda, Karl Strišna
Little Falls, Frank Maslo

OHIO:

Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slaruk
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumše
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:

Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Broughton, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, M. Rupnik
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polants
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Žust
Pittsburgh, J. Pogutar, Phillip Progar

STEELTON, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffr
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Allis, Fr. Skok
Sheboygan, Joseph Kakeč

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tanchar
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za sveto, katero je prejel. Zastopnika topla priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki so debelo tiskani, so vrste v domovino izleti pod valstvom izkusnega spremljevalca.

30. septembra:
Normandie v Havre

1. oktobra:
Berengaria v Cherbourg

3. oktobra:
Itex v Genoa

7. oktobra:
Queen Mary v Cherbourg
Manhattan v Havre

9. oktobra:
Bremen v Bremen

10. oktobra:
Ile de France v Havre
Conte di Savoia v Genoa

14. oktobra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

15. oktobra:
Saturnia v Trst

16. oktobra:
Europa v Bremen

20. oktobra:
Roma v Genoa

21. oktobra:
Queen Mary v Cherbourg
Washington v Havre

24. oktobra:
Rex v Genoa
Lafayette v Havre
Bremen v Bremen

28. oktobra:
Aquitania v Cherbourg

29. oktobra:
Ile de France v Havre

31. oktobra:
Vulcania v Trst

4. novembra:
Queen Mary v Cherbourg

6. novembra:
Europa v Bremen

7. novembra:
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa

11. novembra:
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre

14. novembra:
Rex v Genoa

18. novembra:
Queen Mary v Cherbourg

20. novembra:
Bremen v Bremen

21. novembra:
Lafayette v Havre
Saturnia v Trst

25. novembra:
Normandie v Havre
Berengaria v Cherbourg

28. novembra:
Conte di Savoia v Genoa

2. decembra:
Queen Mary v Cherbourg

3. decembra:
Champlain v Havre

4. decembra:
Europa v Bremen

5. decembra:
Vulcania v Trst

9. decembra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

12. decembra:
Rex v Genoa

15. decembra:
Bremen v Bremen

16. decembra:
Queen Mary v Cherbourg

26. decembra:
Normandie v Havre

Pišite nam za cene voznih listov, rezervacijo kabin in poješnila za potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York